

פרשת תרומה תשפ"ג ועשו לי מקדש

In memory of Ophir Agassi z"l by his loving family

שמות פרק כה פסוק ח

(ח) וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנֹתַי בְּתוֹכָם: ... (כב) וְנוֹעַדְתִּי לָךְ שָׁם וְדַבַּרְתִּי אִתָּךְ מֵעַל הַכַּפָּרֶת מִבְּיַן שְׁנֵי הַכְּרֻבִים אֲשֶׁר עַל אֲרוֹן הָעֵדֻת אֵת כָּל אֲשֶׁר אֶצְוֶה אוֹתָךְ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

רש"י

(ח) וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ - ועשו לשמי בית קדושה: (כב) וְנוֹעַדְתִּי - כשאקבע מועד לך לדבר עמך, אותו מקום אקבע למועד שאבא שם לדבר אליך: וְדַבַּרְתִּי אִתָּךְ מֵעַל הַכַּפָּרֶת - ובמקום אחר הוא אומר (ויקרא א) וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר, זה המשכן מחוץ לפרכת, נמצאו שני כתובים מכחישים זה את זה, בא הכתוב השלישי והכריע ביניהם (במדבר ז פט) ובבא משה אל אהל מועד וישמע את הקול מדבר אליו מעל הכפרת וגו', משה היה נכנס למשכן וכיון שבא בתוך הפתח, קול יורד מן השמים לבין הכרובים, ומשם יוצא ונשמע למשה באהל מועד: וְאֵת כָּל אֲשֶׁר אֶצְוֶה אוֹתָךְ אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - הרי וי"ו זו יתירה וטפלה, וכמוהו הרבה במקרא, וכה תפתר ואת אשר אדבר עמך שם, את כל אשר אצוה אותך אל בני ישראל הוא:

שמות פרק כט פסוק מב

עֲלֵת תָּמִיד לְדַרְתֵּיכֶם פֶּתַח אֶהְלֵךְ מוֹעֵד לִפְנֵי יְקֻקֵּךְ אֲשֶׁר אֲנִיעַד לָכֶם שְׁמָה לְדַבֵּר אֵלֶיךָ שָׁם:

רש"י

תָּמִיד - מיום אל יום, ולא יפסיק יום בינתיים: אֲשֶׁר אֲנִיעַד לָכֶם - כשאקבע מועד לדבר אליך שם אקבענו לבא. ויש מרבותינו למדים מכאן, שמעל מזבח הנחשת היה הקדוש ברוך הוא מדבר עם משה משהוקם המשכן, ויש אומרים מעל הכפרת, כמו שנאמר (שמות כה כב) ודברתי אתך מעל הכפרת, ואשר אועד לכם האמור כאן אינו אמור על המזבח, אלא על אהל מועד הנזכר במקרא:

יהושע פרק יח פסוק א

וַיִּקְהָלוּ כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שְׁלֹחַ וַיִּשְׁפְּנוּ שָׁם אֵת אֶהְלֵךְ מוֹעֵד וְהֶאֱרָץ נִכְבְּשָׁה לִפְנֵיהֶם:

רש"י

(א) וַיִּשְׁכְּנוּ שָׁם אֵת אוֹהֵל מוֹעֵד - שעשו במדבר ולא היה שם תקרה אלא בית של אבנים מלמטן ויריעות מלמעלן כך שנינו בשחיטת קדשים: וְהֶאֱרָץ נִכְבְּשָׁה לִפְנֵיהֶם - משנקבע המשכן היתה הארץ נוחה ליכבש לפנייהם:

דברי הימים א פרק כא

(כז) וַיֹּאמֶר יְקֻקֵּךְ לְמִלְאָךְ וַיֵּשֶׁב חֲרָבוֹ אֶל נְדָנָה: (כח) בָּעֵת הַהִיא בְּרָאוֹת דָּוִד כִּי עָנְהוּ יְקֻקֵּךְ בְּגֵרָוֹ אֶרְנֹן הַיְבוּסִי וַיִּזְבַּח שָׁם: (כט) וַיִּמְשְׁכֵן יְקֻקֵּךְ אֲשֶׁר עָשָׂה מִשָּׁה בְּמִדְבָּר וַיִּמְזַבֵּחַ הָעוֹלָה בָּעֵת הַהִיא בְּבָמָה בְּגִבְעוֹן: (ל) וְלֹא יָכַל דָּוִד לָלֶכֶת לִפְנֵי לְדָרֵשׁ אֱלֹהִים כִּי נִבְּעַת מִפְּנֵי חֲרָב מִלְאָךְ יְקֻקֵּךְ:

רש"י

(כז) וַיֹּאמֶר ה' לְמִלְאָךְ - להשיב חרבו וישב חרבו אל נדנה וכן ויאמר ה', לדג ויקא את יונה וגו': (כח) בָּעֵת הַהִיא בְּרָאוֹת דָּוִד - כי ענהו ה' - פרשה זו לא נכתבה בשמואל ומשום כבוד דוד נכתבה כאן שעשה מזבח וכל פסוקי דפרישה זו דבוק פסוק אל פסוק כאילו כולו פסוק א': (כט) וַיִּמְזַבֵּחַ הָעוֹלָה - של משה עדיין בעת ההיא בבמה אשר בגבעון: (ל) וְלֹא יָכַל דָּוִד - אז כשהיה אותו מעשה שצוה לו הקדוש ברוך הוא להעלות קרבן לא היה דוד יכול ללכת לפניו לדרוש אלהים כלומר לפני המזבח אשר בגבעון כי נבעת מפני חרב מלאך ה' והלך דוד כדברי ה' ובנה מזבח וענהו ה':

תניא ליקוטי אמרים פרק לד

והנה מודעת זאת שהאבות הן הן המרכבה שכל ימיהם לעולם לא הפסיקו אפי' שעה אחת מלקשר דעתם ונשמתם לרבון העולמים בביטול הנ"ל ליחודו ית' ואחריהם כל הנביאים כל אחד לפי מדרגת נשמתו והשגתו ומדרגת משרע"ה היא העולה על כולנה שאמרו עליו שכינה מדברת מתוך גרונו של משה ומעין זה זכו ישראל במעמד הר סיני רק שלא יכלו לסבול כמאמר רז"ל שעל כל דיבור פרחו נשמתן כו' שהוא ענין ביטול במציאות הנ"ל לכן מיד אמר להם לעשות לו משכן ובו קדשי הקדשים להשראת שכינתו שהוא גילוי יחודו ית' כמ"ש לקמן ומשחרב בהמ"ק אין להקב"ה בעולמו משכן ומכון לשבתו הוא יחודו ית' אלא ארבע אמות של הלכה שהוא רצונו ית' וחכמתו המלוכמים בהלכות הערוכות לפנינו ולכן אחר שיעמיק האדם מחשבתו בענין ביטול הנ"ל כפי יכלתו זאת ישיב אל לבו כי מהיות קטן שכלי ושרש נשמתו מהכיל להיות מרכבה ומשכן ליחודו ית' באמת לאמיתו מאחר דלית מחשבה דילי תפיסא ומשגת בו ית' כלל וכלל שום השגה בעולם ולא שמץ מנהו מהשגת האבוי והנביאים אי לזאת אעשה לו משכן ומכון לשבתו הוא העסק בת"ת כפי הפנאי שלי בקביעות עתים ביום ובלילה.